

สาขาขนส่ง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.)
ประจำปี 2556 (1 ต.ค. 55 – 30 ก.ย. 56)

SOD: ปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการสถานี การให้บริการขนส่งมวลชนระหว่างเมืองและภูมิภาคให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งบริหารต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ

สถานะการดำเนินงาน

ไม่มีปัญหา มีปัญหาบางเรื่อง รมดีตรง รกฤติ
ผลการดำเนินงานในระยะหลังมีกำไร แต่ บขส. จะต้องพัฒนาปรับปรุงบริการอย่างต่อเนื่องต่อไป เพราะนอกจากจะมีผู้ประกอบการ รถร่วมเอกชนมากขึ้นแล้ว ในอนาคตยังจะมีคู่แข่งเพิ่มคือรถไฟฟ้าความเร็วสูง

ข้อมูลทั่วไป

สังกัด: กระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการ: นายสมชัย ศิริวัฒนโชค
กรรมการผู้แทน กค.: นายสุทธิชัย สังข์มนตรี
กรรมการผู้จัดการใหญ่: นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร
CFO: นายสมบัติ ณะนา
จำนวนพนักงาน: 3,554 คน
Website: www.transport.co.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

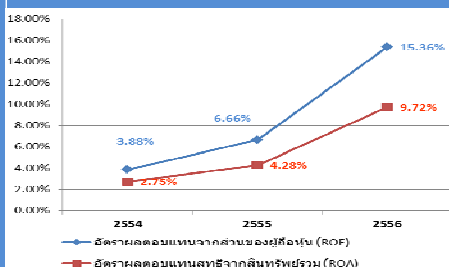

EBITDA 1,515.95 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

ข้อมูลที่สำคัญอื่นๆ

- การประกอบการของบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) ในปัจจุบัน
 - ด้านการเดินรถ** ปัจจุบันธุรกิจหลักของ บขส. คือการประกอบการขนส่งผู้โดยสารระหว่างกรุงเทพมหานครไปยังจังหวัดทั่วทุกภูมิภาคภายในประเทศ และบริการเดินรถในเส้นทางระหว่างประเทศ จำนวน 13 เส้นทาง ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 11 เส้นทาง ได้แก่ หนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์, อุตรดิตถ์-นครหลวงเวียงจันทน์, อุบลราชธานี-เมืองปากเซ, มุกดาหาร-สะหวันนะเขต, ขอนแก่น-นครหลวงเวียงจันทน์, กรุงเทพมหานคร-นครหลวงเวียงจันทน์, นครพนม-เมืองท่าแขก, เชียงใหม่-หลวงพระบาง, อุตรดิตถ์-หนองคาย-วังเวียง, กรุงเทพฯ-ปากเซ เชียงราย-บ่อแก้ว และประเทศกัมพูชา
 - 2 เส้นทาง ได้แก่ กรุงเทพฯ-พนมเปญ และกรุงเทพฯ-เสียมราฐ
 - รถโดยสารบริษัท** มีรถโดยสารที่ให้บริการในเส้นทางต่างๆ รวม 14,731 คัน เป็นรถของบริษัท จำนวน 860 คัน โดยเป็นรถโดยสารประจำทาง 807 คัน เป็นรถเช่า 571 คัน รถ บขส. 236 คัน รถโดยสารสำหรับธุรกิจเกี่ยวเนื่อง จำนวน 51 คัน ประกอบด้วย รถทะเบียน 30 (รถโดยสารไม่ประจำทาง) จำนวน 40 คัน รถรับ-ส่ง พัสดุภัณฑ์ 11 คัน รถ Mobile เพื่อจำหน่ายตั๋วโดยสาร จำนวน 2 คัน และเป็นรถร่วมในเครือ จำนวน 13,871 คัน บขส. มีเส้นทางที่ได้รับอนุญาตจากราชการให้เป็นผู้ประกอบการขนส่งประจำทางทั้งสิ้น 298 เส้นทาง
 - สถานีขนส่งผู้โดยสารที่เป็นสถานีที่ได้รับอนุญาตประกอบการสถานีขนส่งผู้โดยสาร บขส. 7 แห่ง** ประกอบด้วย สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (สายใต้) สถานีขนส่งขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (เอกมัย) สถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดสุพรรณบุรี สถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภออุทัย จังหวัดชัยภูมิ สถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และสถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ผลการดำเนินงานในระยะหลังมีกำไร แต่ บขส. จะต้องพัฒนาปรับปรุงบริการอย่างต่อเนื่องต่อไป เพราะนอกจากจะมีผู้ประกอบการรถร่วมเอกชนมากขึ้นแล้ว ในอนาคตยังจะมีคู่แข่งเพิ่มคือรถไฟฟ้าความเร็วสูง ดังนั้น เพื่อให้ผู้โดยสารพึงพอใจและเลือกใช้บริการเดินทางด้วยรถ บขส. จึงต้องให้ผู้ใช้บริการมีส่วนร่วมในการแนะนำความคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพบริการได้ตรงกับความต้องการ อีกทั้งยังจะต้องเตรียมความพร้อมในการเปิดเดินรถระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการเปิด AEC อีกหลายเส้นทาง

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย: ล้านบาท

	2554	2555	2556	%Chg
ฐานะทางการเงิน				
เงินสด	249.08	242.72	304.07	25.28%
สินทรัพย์รวม	4,521.29	4,500.69	4,960.25	10.21%
หนี้สินรวม	1,313.66	1,606.02	1,820.75	13.37%
ทุนรวม	3,207.63	2,894.67	3,139.50	8.46%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	3,021.85	2,707.80	2,948.24	8.88%
ผลการดำเนินงาน				
รายได้จากการดำเนินงาน	4,265.12	4,430.17	4,842.14	9.30%
รายได้รวม	4,570.14	4,746.50	5,189.66	9.34%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	3,251.90	3,375.36	3,427.36	1.54%
ค่าใช้จ่ายรวม	4,368.17	4,448.26	4,544.66	2.17%
กำไรจากการดำเนินงาน	1,013.22	1,054.81	1,414.78	34.13%
ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	77.46	105.41	162.80	54.44%
EBITDA	1,158.68	1,157.71	1,515.95	30.94%
กำไรสุทธิ	124.51	192.83	482.20	150.06%
อื่นๆ				
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,126.94	1,181.77	1,156.46	(2.14%)
กำไร(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	-	-
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	145.46	102.90	101.17	(1.68%)
เงินนำส่ง/เงินปันผล	68.18	105.73	170.62	61.37%
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	-	-	-	-
งบลงทุน (เป้าหมาย)	103.08	99.82	138.64	
งบลงทุนเบิกจ่าย	93.74	87.64	135.29	
อัตราการเบิกจ่าย (%)	90.94%	87.80%	97.58%	
อัตราส่วนทางการเงิน				
ROA	2.75%	4.28%	9.72%	
ROE	3.88%	6.66%	15.36%	
D/E (เท่า)	0.41	0.55	0.58	
Net Profit Margin	2.72%	4.06%	9.29%	

ที่มา : GFMIS-SOE

หมายเหตุ : งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556 ยังไม่ผ่านการสอบทานจาก สดง.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.)
ประจำปี 2556 (1 ต.ค. 55 – 30 ก.ย. 56)

นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

- ตามนโยบายกระทรวงคมนาคม โดยรัฐมนตรีว่าการและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ให้ บขส. นำเทคโนโลยีมาใช้กำกับดูแลการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ให้มีความปลอดภัยและทันสมัย (Smart Station) ซึ่งในส่วนของภารกิจกำกับดูแลการเดินรถโดยสารประจำทางให้มีการนำระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System: GPS) มาใช้ติดตามรถโดยสารประจำทาง เพื่อให้การขนส่งผู้โดยสารสาธารณะมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีการติดตั้งและใช้อุปกรณ์ GPS กับรถโดยสารของ บขส. แล้ว
- บขส. จัดโครงการนำร่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับคนพิการของ บขส. โดยกำหนดให้สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุรัส) อาทิ เพิ่มจำนวนที่จอดรถให้คนพิการ ปรับปรุงทางขึ้นทางลาด สร้างห้องพักผู้โดยสารสำหรับคนพิการ ปรับปรุงเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ให้มีความสูงไม่เกิน 85 ซม. ตามนโยบายกระทรวงคมนาคม ภายใต้ชื่อ “สะดวก ปลอดภัย คมนาคมยุคใหม่ใส่ใจคนพิการ”

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

ผลการดำเนินงานด้านธุรกิจเดินรถ

รายการ	2554	2555	%Chg
รายได้ค่าโดยสาร (ล้านบาท)	3,274.25	3,400.69	3.86%
ผู้โดยสาร (ล้านคน)	10.55	10.11	(4.11%)
เที่ยววิ่ง (ล้านเที่ยว)	0.32	0.30	(6.29%)
กิโลเมตรทำการ (ล้าน กม.)	157.20	154.19	(1.91%)
ต้นทุนการเดินรถ (ล้านบาท)	3,251.90	3,375.36	3.80%
อัตรการบรรทุก (ร้อยละ)	66.57	68.23	2.49%

เส้นทางเดินรถที่ได้รับใบอนุญาต

หมวด	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ภาคกลางและ	รวม
หมวดรถโดยสารระหว่างประเทศ	-	9	-	-	9
หมวด 2 เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางจากกรุงเทพฯ ไปยังส่วนภูมิภาค	33	48	58	68	207
หมวด 3 เส้นทางกึ่งเดินรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดในภูมิภาค	12	20	25	14	71
หมวด 4 เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางในเขตจังหวัด	-	3	3	5	11
รวม	45	80	86	87	298

การประเมินผลการดำเนินงาน

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	เป้าหมาย	คะแนนที่ได้
การดำเนินงานตามนโยบาย		
1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาธุรกิจหลักและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	3	1.0000
2. ความสามารถในการบริหารแผนลงทุน	90.00%	1.4018
3. การใช้ทรัพยากรและควบคุมร่วมมือระหว่างกันของวิสาหกิจ	3	1.0000
ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจ		
- ทางการเงิน		
1. ค่าใช้จ่ายพนักงานต่อรายได้จากการดำเนินงาน	24.34%	5.0000
2. การสร้างค่า Economic Profit (EP) เทียบกับเป้าหมาย	0.00%	3.2211
- ไม่ใช่ทางการเงิน		
1. อัตรการบรรทุก		
- อัตรการบรรทุกรวม	68.50%	2.7120
- อัตรการบรรทุกเส้นทางเชิงพาณิชย์	80.50%	5.0000
2. คุณภาพการปฏิบัติการและบริการ		
- อัตรการเกิดอุบัติเหตุ ของรถ ต่อ 1 ล้านกิโลเมตรบริการ (ครั้ง)	0.055	5.0000

ที่มา : ผลการประเมินครั้งปีบัญชี 2556 (ต.ค. 2555 – มี.ค. 2556) บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ผู้จัดทำ: น.ส. สุกฤกษ์ เพชรดี
สำนัก : สำนักพัฒนาวิสาหกิจ 1
ผู้อำนวยการสำนัก : นายภูมิศักดิ์ อธิญาเกษมสุข
โทรศัพท์ : 0 2298 5880 ต่อ 6626
วันที่จัดทำ : 16 ธันวาคม 2556

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- **ฐานะทางการเงิน :** ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 4,960.25 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากช่วงปีก่อน ร้อยละ 10.21) จากสินทรัพย์หมุนเวียน ในส่วนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น โดย บขส. มีหนี้สินรวม 1,820.75 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากช่วงปีก่อนร้อยละ 13.37) เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียน ในส่วนของภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย และเจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น โดย บขส. มีส่วนของทุนทั้งสิ้น 3,139.50 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.46) เป็นผลมาจากการที่ บขส. มีกำไรสะสมเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.88
- **ผลประกอบการ :** ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2556 บขส. มีรายได้รวม 5,189.66 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 9.34 เนื่องจากรายได้ทุกประเภทเพิ่มขึ้น โดยเป็นรายได้จากการเดินรถของ บขส. เท่ากับ 3,815.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.52 ของรายได้รวม ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.20 และรายได้จากการเดินรถรวมเท่ากับ 1,026.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.78 ของรายได้รวม ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.59 ค่าใช้จ่ายรวมทั้ง 4,544.66 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 2.17) เนื่องจาก ต้นทุนในการเดินรถเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.54 จากช่วงปีก่อน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75.42 ของค่าใช้จ่ายรวมซึ่งประกอบด้วย เงินเดือนพนักงานเดินรถ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่ารถโดยสาร ค่าซ่อมรถโดยสาร เป็นต้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินรถและบริหาร เพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.15 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นร้อยละ 24.59 ของค่าใช้จ่ายรวม ซึ่งประกอบด้วย เงินเดือนพนักงานประจำสถานี เงินเดือนฝ่ายอำนวยการ ค่าฝึกอบรม ค่าเวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ส่งผลให้ บขส. มีกำไรสุทธิในปี 2556 เท่ากับ 482.20 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 150.06) ในส่วนของ EBITDA ของ บขส. เท่ากับ 1,515.95 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 30.94
- **ความสามารถในการทำกำไร :** เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 9.79 เป็นผลมาจาก บขส. มีความสามารถในการทำกำไรและมีการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดของกิจการเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า บขส. ถือครองสินทรัพย์โดยก่อให้เกิดรายได้ค่อนข้างมาก ในขณะที่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 15.36 พบว่าอัตราส่วนดังกล่าวสูงขึ้นมา เป็นผลมาจากกำไรสุทธิที่สูงขึ้น ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการทำกำไรที่ดีส่งผลให้ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น ที่ได้รับจากการดำเนินการของ บขส. เพิ่มขึ้น
- **งบลงทุน :** ในปี 2556 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้อนุมัติงบประมาณลงทุนของ บขส. ที่เป็นยอดเบิกจ่ายรวมทั้งสิ้น 138.64 ล้านบาท บขส. ได้เบิกจ่ายจริงจำนวน 135.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.58 ของงบลงทุนที่ได้รับอนุมัติเบิกจ่าย

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

บขส. ดำเนินการในด้านการบริการขนส่งผู้โดยสารโดยรถประจำทางระหว่างกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดต่างๆ ระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัดและให้เอกชนเข้ามามีส่วนดำเนินการในรูปแบบร่วมเอกชน ริงในเส้นทาง บขส. ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่ง จากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ บขส. ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการจัดระเบียบการเดินรถทั้งของบริษัทเองและรถร่วมให้เป็นระเบียบ และ บขส. ได้เปิดเดินรถระหว่างกรุงเทพฯ ไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา รวมทั้งการให้บริการด้านสถานีขนส่งผู้โดยสารทำให้สามารถแบ่งขอบเขตการดำเนินงานธุรกิจได้ 3 ธุรกิจ คือ การเดินรถของบริษัท รถร่วมเอกชน และสถานีขนส่ง

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาวิสาหกิจ

1. บขส. ควรเพิ่มเติมการวิเคราะห์ข้อมูลคู่แข่งด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน เช่น อัตราผลตอบแทนสุทธิจากสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราผลตอบแทนสุทธิจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ค่าใช้จ่ายพนักงานต่อรายได้ อัตรการบรรทุก จำนวนรถเสีย อัตรการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น รวมถึงเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวกับธุรกิจเดียวกันในระดับต่างประเทศ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการ กำหนดกลยุทธ์เชิงแข่งขันให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน
2. บขส. ควรมีแผนการสร้างรายได้ทั้งจากธุรกิจหลักและธุรกิจเสริมที่เป็นรูปธรรมและมีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อมีการเปิดเสรีการขนส่งทางบกแล้ว บขส. จะต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นโดยมีผลต่ออนาคตขององค์กร รวมถึงควรเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานทั้งในด้านการบริหารต้นทุน